

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput IV. Idem (a) Constantino Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

CAPUT IV.

Idem (a) Constantino Episcopo.

Licet multum. *Et infra:* Dixit quoque prædictus cæcus, quod ad collectas inter alios pariter compellatur: quod fieri non permittas, quia eum, quem cæcitas sua gravat, inhumanum est nimis in collectione affligere: cui debuerat ex collectis, si esset necessitas, misereri.

NOTÆ.

1. (a) **C**onstantino.] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub tit. de rescrip. spol. cap. 7.* & inscriptionem exposui, ac historiam hujus textus retuli in *cap. 2. de rescrip. spol.* ubi etiam notavi, quare Pontifex in præsentem de causa collectarum temporali pronunciaffer.

COMMENTARIUM.

2. **L**icet verum sit, cæcos, pauperes, miserabilesque personas à muneribus omnibus personalibus immunes esse, *l. 2. §. corporis, Digest. de vacation. muner. l. unicum, Cod. de eodem titul. lib. 10. l. unic. C. de superindict. l. forma, §. illam, Digest. de censibus, l. cura, §. deficientium, & §. inops. ff. de muner. & honor. c. judicatum, 89. dist. l. 1. qui morb. lib. 10. probant Solorzanus tom. 2. de jure Ind. lib. 1. c. 19. num. 28. Michelotius in tract.*

de cæco, cap. 23. tamen à realibus, quæ ratione prædii debentur, non sunt exempti, quia terra ipsa tributum, seu pensum pendet, argumento capituli *convenior 23. q. 8. cap. si quis laicus 16. quest. 1.* unde præsentem textum de collectis personalibus, non verò de realibus accipit Michelotius *ubi supra.* Sed verius credo, pietatis causâ tributum etiam reale cæco, similive miserabili personæ remitti debere, Gregorium in præsentem rescribere; non quia stricto juris rigore à tributo reali cæcus exemptus sit, ut jam notavit Parladorius *lib. 1. rer. quotid. c. 3. num. 28.* unde nimis impudenter Antiboldus in *tract. de muner. §. 2. num. 28.* ausus fuit inscitie arguere nostrum Gregorium in præsentem, quasi ignorasset alias esse collectas reales, alias personales: nec etiam bene Prosdicimus *de different. leg. & can. num. 144.* differentiam constituit inter jus Civile, & Canonicum, quasi jure Civili attentio cæcus in muneris non sit à collectis realibus; secus verò in iusto jure Canonico.

CAPUT V.

(a) Paschalis II. Comitissa (b) Mathilda.

Pervenit ad nos, quod c) Fraxinorensis Abbas Carpensem Ecclesiam fuerit deprædatus, occasione videlicet cujusdam census, qui ad quid solvi debeat, ignoratur: de quo nimirum, cum nos Archipresbyter interrogaret, quod rationale videbatur, respondimus: Censuum enim ignorantia, nec divinis, nec humanis legibus invenitur. Oportet quippe, ut census omnes ad quid, & quomodo persolvi debeant, præsciatur. Mandamus ergo dilectioni tuæ, ut prædam ipsam Carpeni Ecclesie restitui facias, nec deinceps Fraxinorensis Abbatem, aut quemlibet alium eam inquietare permittas.

NOTÆ.

1. (a) **P**aschalis.] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 5.* Paschalis II. antea Renatus, vel Raynecius dictus, natione Turingus, patriâ Bledanus, Monachus Benedictinus, electus Pontifex anno Domini 1099. scripsit varias epistolas, quas refert Baronius *anno 12.* Vinius *tom. 7. Concilior.* cum decem Conciliis ab eo celebratis: plura de eo referunt Baronius *d. anno 1099.* Ludovicus à sancto Carolo in *Biblioth. verbo Paschalis II.*

2. (b) **M**athildi Comitissa.] Hæc Mathildis primò nupsit Godofredo, propter difformitatem Gibbero dicto; & eodem functo Welfoni Duci, non tam pro incontinentia, quam pro Romani Pontificis obedientia, ut tantò virilius sanctæ Romanæ Ecclesie contra schismaticos posset subvenire. Unde Baronius *an. 1089.* refert hoc conjugio Henrici, *D. Gonzal. in Decretal. Tom. III. Pars II.*

ricum III, Imperatorem valde contristatum fuisse, eundemque Ducem terrorem fuisse schismaticis.

(c) **F**raxinorensis.] Fraxinorense hoc monasterium, Gallicè *Ferne* dictum, est Ordinis D. Benedicti, Prioratus in Gallo-Brabantia, cujus initia Eremburgi piæ matronæ debentur anno 1099. Ejus Abbatiam regendam suscepit Fulgentius, de quo in præsentem, ut refert Aubertus Miræus in *canob. Belgia, cap. 43.*

COMMENTARIUM.

Anceptio quæstio est, tam apud Scholasticos, quam Forenses Doctores, utrum census, etsi non constet de ejus emptione, seu causa debendi, tantum virtute lapsus temporis, & repetitæ solutionis debeat in futurum? Et pro negativa sententia facit præsens textus, ubi expressè docet Paschalis, non posse monasterium Fraxinorense perere censuum.

Yyy 2 sum